

Parçada Anlam - 5 (Karma)

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ebru, geleneksel Türk el sanatlarından biridir. Bu sanat, yoğunluğu artırılmış su yüzeyine fırça yardımıyla boyaların serpilmesi sonucunda elde edilen renkli desenin kâğıda aktarılmasıyla oluşur. Ebru sanatında suyun yoğunluğunu ayarlamak için sahlep, denizkadayıfı gibi malzemeler kullanılır. Bu suyun üzerine topraktan elde edilen, suda erimeyen boyalar serpilir. Kullanılan suyun ve boyaların ayarının yapılması, bu sanatın en zor aşamasıdır. Bu nedenle ebru, ancak bir ustanın tecrübelerinden istifade edilerek öğrenilebilir. Ebru sanatının ilk kim tarafından yapıldığı belli değildir ancak ilk olarak Türkistan'da ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

1. Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ebru sanatında ne tür boyalar kullanılır?
- B) Ebru sanatının en zor aşaması nedir?
- C) Ebru sanatında kullanılan fırçalar neden yapılır?
- D) Ebru sanatı nerede ortaya çıkmıştır?

2. Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Ebru
- B) Sanat
- C) Boya
- D) Sonuç

3. Bir milleti geçmişten geleceğe taşıyan en önemli unsur dildir. Dil sayesinde toplumun geçmişteki değerleri, fikirleri ve yaşayış biçimleri bugüne, bugünden de yarına taşınır. Dil, insanın geçmişini öğrenmesinde önemli bir araçtır.

Bu parçada dilin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Kültürel öğeleri gelecek nesillere aktarma
- B) İnsanlar arasındaki bağı kuvvetlendirme
- C) Toplumun değişmesine yardımcı olma
- D) Toplumsal düzeni koruma

4. Lokman Hekim'e "Hastalarımıza ne yedirelim?" diye sorduklarında şu cevabı vermiş: "Acı söz yedirmeyin de ne yedirirseniz yedinir."

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir hastanın iyileşmesi için moral çok önemlidir.
- B) Hasta olunca mutlaka doktora gidilmelidir.
- C) Hasta bakımında dikkatli davranmak gerekir.
- D) Hastalar beslenmelerine dikkat etmelidir.

5. Tatlı diller şekerleşir Mutluluk kalbe yerleşir Eller, gönüller birleşir Bugün bayram sabahıdır

Bu dörtlüğe getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelin Birlik Olalım
- B) Bayram Sevinci
- C) Tatlı Dil
- D) Hep Birlikte Mutluyuz

6. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde; cinler cirrit oynarken eski hamam içinde... Memleketin birinde Sülün Kız derler, bir kız varmış. Sülün Kız bir gün "Ne bir dağda yağmurmuz var ne bir bağda yaprağımız var, sönen ocağımızı ne ile yakacağız?" diye sızlanıp düşünmeye başlamış. Anası bunu görünce "A Sülün Kız'ım, ne diye kara kara düşünüp durursun? İki el, bir baş içindir; geçinmeyecek ne başımız var? Ben bez dokurum, sen gergef işlersin; gül gibi geçinip gideriz." demiş. Bu söz üstüne, endişeden kurtulup işlerinin başına geçmişler. Gece dememişler, gündüz dememişler; dokuyacaklarını dokuyup işleyeceklerini işlemişler, başkasına avuç açmamışlar.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Masal türünde yazılmıştır.
- B) Zaman ve mekân belirsizdir.
- C) Tekerleme kullanılmıştır.
- D) Anlatım I. kişi ağzından yapılmıştır.

Parçada Anlam - 5 (Karma)

7. Elif, hiç tanımadığı bir ortamda buldu kendisini. "Mavi Ay Otel'i'ne hoş geldiniz!" diyordu sevimli bir bayan görevli. Ne olduğunu anlayabilmek için çevresine bakındı. Salonun pencerelerinden ufuktaki kocaman, mavili beyazlı topu gördü Elif. Dünya'nın uzaydan görünüşüydü bu. Elif,
- Neredeyim, diye sordu.
  - Ay'dasınız Elif Hanım, dedi görevli.
  - Nasıl geldim buraya?
  - Dünya'dan Ay'a servis yapan uzay mekiğimizle geldiniz.
  - Hiçbir şey anımsamıyorum.
  - Bu çok doğal, efendim! Ses hızının beş katı bir hızla yapıyor uçuşlarımız. Bu da kimi konuklarımızda geçici bir unutkanlığa yol açıyor.

Bu parçada aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Olay
B) Zaman
C) Yer
D) Şahıs

Genç kız, bir gün kazlara yem atarken parmağındaki yüzük çıkar ve bir güvercinin boynuna geçer. Kız, güvercini tutmak ister fakat tutamaz. Güvercin, yüzüğü de alıp gider. Kız, güvercini aramaya başlar. Gelen geçen herkese sorar. İhtiyar bir adam, köyün girişindeki mağaranın önünde bir güvercin gördüğünü söyler. Kız, ihtiyarın tarif ettiği mağaraya gider ve bir yere gizlenir. Biraz sonra, beklediği güvercin gelir. Güvercin, kanatlarını çırpar ve bir insana dönüşür.

Şoför Ali, Menemen-İzmir arasında beş sefer yapmıştı. Gideceği yere bir an önce varmak istiyordu. İyice yorulmuştu. Kamyona yüklenen eşyaları organla sıkmaktan elleri şişmişti. Çiğli'ye yaklaşırken mola verdiler. Kahvede bir çay içtiler. Dışarıda bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Ali kamyona binince, başından geçen bir olayı anlatmaya başladı.

8. **Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biridir?**

- A) Hikâye türünde yazılması
B) Kişileştirmeden yararlanılması
C) Anlatımın III. kişi ağzından yapılması
D) Gerçek yaşamda karşılaşılabilecek olayları anlatması

9. Bir gün ülkenin kibirli padişahıyla gezgin bir bilgin karşılaşmış. Bilgin, padişahın kibirli olduğunu bildiği için ona hiç ilgi göstermemiş. Kendisine hiç bakmayan bilgini gören padişah çok sinirlenmiş ve veziri onun yanına göndermiş. Vezir, bilgine neden padişaha hürmet göstermediğini sormuş. Bilgin, "Padişah, halk sayesinde vardır. Öyleyse o, halkına hürmet etsin." demiş. Bu sözleri beğenen padişah, bilgini yanına gelip "Bana üç öğüt ver." demiş. Bilginin yüzüne aydınlık bir gülümseme yayılmış. Padişaha, "Dünya hayatının süsüne aldanma. Kendini Kafdağı'nda sanma. - - - -" diye öğütte bulunmuş.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Adalet terazisini dosdoğru tut.
B) Zenginlik ve şöhretin büyümesine kapılma.
C) Himayendeki insanlara iyi davran.
D) Hiçbir iyiliği karşılıksız yapma.

10. A. Sonuçta köpeklerin kendi kişilik özelliklerine göre farklı koşullarda farklı davranışlar sergilediğini saptadı.
I. Ancak İsviçreli bir araştırmacı; kaygı, oyunculuk, yabancılara karşı tutum gibi konularda köpeklerin de insanlar gibi farklı kişiliklere sahip olduğunu ortaya koydu
K. Kişilik sahibi olmanın yalnızca insanlara özgü bir durum olduğu düşünülebilir.
S. Bunu ortaya koymak için, özel olarak hazırlanmış davranış testleriyle köpeğin farklı koşullarda verdiği tepkileri ölçtü.

"A, I, K, S" harfleriyle gösterilen cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulursa aşağıdaki sözcüklerden hangisi oluşur?

- A) ASKI
B) ISKA
C) KISA
D) ASIK

11. (I) Kar kristallerinin çoğu altı köşelidir. (II) Bu kristallerin hepsinin farklı bir şekli vardır. (III) Bu şekiller, havanın sıcaklığına bağlı olarak değişir. (IV) Kar, sıcak hava ile karşılaştığında çoğunlukla erir ve yağmura dönüşür. (V) Örneğin soğuk havalarda çubuk ve iğne şeklini alır, havanın çok soğuk olmadığı günlerde ise şekilleri daha karmaşık olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V.

